

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Szanse absolwentów szkół zawodowych na podlaskim rynku pracy – rola dostępnych badań i analiz w doradztwie zawodowym

Łomża, 05 kwietnia 2013r.

- Trochę statystyki.
- Teorie bezrobocia mające bezpośredni wpływ na sytuację młodych i absolwentów wchodzących na rynek pracy.
- Zawody kształcone w województwie podlaskim.
- Popyt na pracę w województwie podlaskim.
- Szanse absolwentów na rynku pracy.
- Dostępność źródeł danych w kontekście potrzeb poradnictwa zawodowego.

Agenda

Wskaźnik zatrudnienia i stopa bezrobocia w woj. podlaskim wg poziomu wykształcenia (IV kw. 2012r.)

Poziom wykształcenia	Wskaźnik zatrudnienia (%)	Stopa bezrobocia (%)
Ogółem	50,3	10,0
Wyższe	77,3	5,6
Policealne i średnie zawodowe	60,2	10,6
Średnie ogólnokształcące	42,4	18,2
Zasadnicze zawodowe	61,2	10,1
Podstawowe ukończone i gimnazjalne	18,4	13,5

Poziom wykształcenia	(%) ogółu bezrobotnych	Stan na
Bezrobotni w wieku 18-24 lata	21,2	koniec IV kw. 2012
Bezrobotni w wieku 25-34 lata	29,7	koniec IV kw. 2012
Osoby w okresie 12 m- cy od dnia ukończenia nauki	6,5	luty 2013
Stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata	27,3	IV kw. 2012 (BAEL)
Stopa bezrobocia osób w wieku 25-34 lata	12,1	IV kw. 2012 (BAEL)

Struktura biernych zawodowo wg wieku w IV kwartale 2012r.

Wiek	Udział procentowy (%)	
15-24 lata	24,6	30,1
25-34 lata	5,5	
35-44 lata	3,8	
45-54 lata	6,3	
55 lat i więcej	59,8	

Osoby w wieku 15-34 lata łatwo przechodzą w stan bierności zawodowej

---

Ludność w wieku 15 lat i więcej

aktywni zawodowo

**bierni
zawodowo**

pracujący

bezrobotni

Naturalna stopa bezrobocia

1. Bezrobocie naturalne jest częścią bezrobocia **faktycznego** i stanowi pewien **nieunikniony i niezbędny** dodatni poziom bezrobocia towarzyszący rozwijającej się gospodarce.
2. Wiąże się ono z naturalną dynamiką procesów zachodzących na rynku pracy, czyli powstawania nowych i likwidowania już istniejących miejsc pracy oraz ze zmianą aktywności siły roboczej.
3. Dotyczy ona stanów równowagi między popytem na pracę a podażą siły roboczej, przy danej płacy realnej. Pojawiające się bezrobocie wiąże się wówczas z nieuniknionymi zakłóceniami wynikającymi z niedoskonałego i nieefektywnego funkcjonowania rynku pracy oraz rynku towarowego, które są niezależne od zmian koniunkturalnych i zmian na rynku pieniężnym.

J. Socha, W. Wojciechowski, *Koncepcja NAIRU, dezinflacja , a druga fala bezrobocia w Polsce, Bank i Kredyt, Marzec 2004*

Histereza bezrobocia ma szczególny wpływ na sytuację osób młodych na rynku pracy

---

Naturalna stopa bezrobocia, c.d.

4. Termin ten rozumiany jest zwykle jako komponent bezrobocia frykcyjnego i strukturalnego. Zakłócenia frykcyjne wynikają z braku jasnej informacji na temat wolnych miejsc pracy, osób szukających pracy, oferowanych płacach oraz z kosztów poszukiwań.
5. Na rynek pracy stale wchodzi zarówno nowe roczniki absolwentów jak i osoby opuszczające zasób biernych zawodowo, a ponadto część pracujących zmienia miejsce zatrudnienia, czy też swoje preferencje zawodowe. Proces zajmowania wolnych miejsc pracy nie jest zaś natychmiastowy. **W rezultacie zawsze istnieje pewna liczba wolnych miejsc pracy oraz osób poszukujących lub zmieniających pracę.**

F. Milton, *Capitalism and Freedom*, University of Chicago, Chicago 1962, 1982, s. 77-78, i inni

Histereza bezrobocia ma szczególny wpływ na sytuację osób młodych na rynku pracy

---

Histereza bezrobocia

1. **Histereza** – zjawisko społeczne występujące w gospodarce i polegające na tym, że długookresowa równowaga w gospodarce jest uzależniona od zjawisk poprzednich, które pojawiły się w krótkim okresie. Bardzo dobrze zjawisko histerezy można wyjaśnić obserwując rynek pracy i pojawiające się na nim bezrobocie.
2. Krótkookresowe zmniejszenie popytu może przynieść długoterminowe skutki w postaci trwałego spadku zatrudnienia i produkcji oraz wzrostu naturalnej stopy bezrobocia.
3. Punktem wyjścia analizy jest szok (podażowy lub popytowy)

E. Kwiatkowski, *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Warszawa 2005, s. 200-216

Histereza bezrobocia ma szczególny wpływ na sytuację osób młodych na rynku pracy

---

Model ubytku kapitału ludzkiego

1. Model w odniesieniu do mechanizmu histerezy ujmuje się następująco: negatywny wstrząs podaźowy lub popytowy prowadzi do wzrostu bezrobocia.
2. W tym okresie trudno znaleźć pracę (absolwentom szkół trudno znaleźć pracę, utrwalić zdobytą wcześniej wiedzę oraz rozwinąć umiejętności zawodowe, osoby zwolnione z pracy tracą swoje kwalifikacje i umiejętności zawodowe, nawyki pracy).
3. Problemy ze znalezieniem pracy powodują zniechęcenie poszukujących (duże prawdopodobieństwo przejścia w stan bierności) i ograniczenie popytu ze strony pracodawcy (np. wycofanie się z określonej aktywności gospodarczej związane z trudnościami w znalezieniu odpowiedniej kadry).

E. Kwiatkowski, *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Warszawa 2005, s. 200-216

Bezrobocie i bierność zawodowa sprzyjają trwałej deprecjacji kwalifikacji zawodowych

---

Model ubytku kapitału ludzkiego, cd.

1. Podobny skutek ma strukturalne niedostosowanie kwalifikacji, powodowane zmianą typów działalności, kiedy to w warunkach postępu technicznego, kwalifikacje bezrobotnych i biernych zawodowo szybko się dezaktualizują.
2. W rezultacie, wraz z upływem czasu, maleją szanse tych osób na podjęcie pracy.
3. **Problemu nie rozwiązuje nawet pojawiający się wzrost popytu na pracę.**
4. Niska wartość kapitału uniemożliwia zdobycie pracy i nawet w sytuacji zwiększonego popytu na nią, skutkuje utrzymaniem wysokiego poziomu bezrobocia.
5. Bezrobocie ustala się na wyższym poziomie niż przed wystąpieniem szoku.

J. Gazon, *Ani bezrobocie, ani opieka społeczna. Od wyboru etycznego do ekonomii realizacji*, Warszawa 2008, s. 33.

Bezrobocie i bierność zawodowa sprzyjają trwałej deprecjacji kwalifikacji zawodowych

---

Szkoły zawodowe w województwie podlaskim w 2012r.

	Typ Szkoły				Status szkoły			Tryb nauczania	
	Szkoła poli- cealna	Techniku m	Techniku uzupełniają ące	Zasadnic za szkoła zawodo wa	publiczna	niepubli- czna bez uprawnień szkoły publicznej	niepublicz na o uprawnieni ach szkoły publicznej	Dzieci lub młodzi eż	Doro śli
Augustowski	3	3	1	2	7	0	2	5	4
Białostocki	1	3	0	2	5	0	1	5	1
Bielski	1	5	0	3	8	0	1	7	2
Grajewski	3	5	1	2	9	1	1	6	5
Hajnowski	1	2	0	1	3	0	1	3	1
Kolneński	1	3	0	3	7	0	0	5	2
Łomżyński	0	1	0	0	1	0	0	0	1
Moniecki	2	1	0	1	3	0	1	2	2
Sejneński	1	1	0	0	2	0	0	1	1
Siemiatycki	0	2	0	1	2	0	1	3	0
Sokólski	1	4	0	4	9	0	0	9	0
Suwalski	1	1	0	0	2	0	0	1	1
Wysokomazowi ecki	2	5	2	3	12	0	0	8	4
Zambrowski	1	3	0	3	4	0	3	5	2
<u>M. Białystok</u>	46	16	5	12	36	9	34	33	46
M. Łomża	12	7	2	4	12	1	12	14	11
M. Suwałki	10	6	2	4	13	1	8	11	11
Ogółem	86	68	13	45	135	12	65	118	94

W toku dokonanej weryfikacji zdiagnozowano na terenie województwa podlaskiego 90 kształconych zawodów i specjalności (w analizowanym 2012 roku podlaskie szkoły przygotowały do wykonywania czynności zawodowych absolwentów 87 profesji) – zestawione poniżej wg wolumenu najpowszechniej edukowanych zawodów.

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji 2012

Zestawienie zawodów kształconych w województwie podlaskim

Województwo podlaskie

2012		2011	
N	%	N	%

Kod i nazwa grupy wielkiej zawodów

7_Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13595	23,8-	14534	25,7+
5_Pracownicy usług i sprzedawcy	10502	18,3+	8965	15,9-
2_Specjaliści	9749	17,0+	8867	15,7-
3_Technicy i inny średni personel	7817	13,7-	8552	15,1+
9_Pracownicy przy pracach prostych	4796	8,4-	4995	8,8+
8_Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3721	6,5-	4794	8,5+
4_Pracownicy biurowi	3586	6,3	3406	6,0
1_Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	3076	5,4+	2174	3,8-
6_Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy	305	0,5	248	0,4
0_Siły zbrojne	29	0,1	15	0,0
Razem	57240	100	56550	100

Najczęściej poszukiwane zawody w województwie podlaskim (1-20)

Województwo podlaskie			
2012		2011	
N	%	N	%

Kod i nazwa zawodu

332203_Przedstawiciel handlowy	3839	6,7+	3252	5,8-
522301_Sprzedawca S	2002	3,5	1835	3,2
251401_Programista aplikacji	1786	3,1+	440	0,8-
515303_Robotnik gospodarczy	1525	2,7-	1805	3,2+
524902_Doradca klienta	1488	2,6+	700	1,2-
833203_Kierowca samochodu ciężarowego	1171	2,0-	1652	2,9+
711202_Murarz S	1149	2,0	1117	2,0
712303_Tynkarz	1113	1,9+	558	1,0-
931301_Robotnik budowlany	994	1,7	1039	1,8
122102_Kierownik działu sprzedaży	781	1,4+	319	0,6-
531104_Opiekunka dziecięca domowa	766	1,3+	320	0,6-
411004_Technik prac biurowych S	746	1,3-	912	1,6+
243305_Specjalista do spraw sprzedaży	668	1,2-	849	1,5+
711501_Cieśla s	646	1,1-	902	1,6+
241202_Doradca finansowy	610	1,1+	388	0,7-
711404_Zbrojarz	574	1,0-	848	1,5+
512001_Kucharz S	571	1,0	566	1,0
712301_Monter ociepleń budynków	536	0,9	497	0,9
411090_Pozostali pracownicy obsługi biurowej	472	0,8	485	0,9
513101_Kelner S	462	0,8	471	0,8

Zestawienie najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim (21-50)-niektóre

		Województwo podlaskie				Województwo podlaskie					
		2012		2011		2012		2011			
		N	%	N	%	N	%	N	%		
Lp	kod i nazwa zawodu					Lp	kod i nazwa zawodu				
21	422103_Technik obsługi turystycznej S	461	0,8+	9	0,0-	36	721204_Spawacz metodą MAG	292	0,5+	145	0,3-
22	911207_Sprzątaczką biurowa	454	0,8	421	0,7	37	753105_Krawiec S	292	0,5	253	0,4
23	524302_Konsultant \ agent sprzedaży bezpośredniej	419	0,7	352	0,6	38	741103_Elektryk	288	0,5	245	0,4
24	432103_Magazynier	411	0,7	475	0,8	39	331301_Księgowy	282	0,5	253	0,4
28	514101_Fryzjer S	363	0,6+	241	0,4-	43	513202_Barman	242	0,4	214	0,4
29	243303_Przedstawiciel medyczny	359	0,6	405	0,7	44	712904_Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	237	0,4+	39	0,1-
32	341202_Opiekun osoby starszej S	336	0,6-	564	1,0+	47	932911_Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	223	0,4-	293	0,5+
33	712101_Dekarz S	316	0,6	337	0,6	48	711903_Monter rusztowań	219	0,4	175	0,3
34	722204_Ślusarz S	312	0,5	334	0,6	49	713102_Malarz budowlany	215	0,4	259	0,5
35	712202_Glazurnik	300	0,5	304	0,5	50	243106_Specjalista do spraw marketingu i handlu	213	0,4	218	0,4

**Stáže dofinansowane przez urzędy pracy w 2012 roku (N>18)
(kształcone w szkołach zawodowych 8 - wśród 32 najczęściej dofinansowywanych)**

po Z.	Kod i nazwa zawodu	Woj podla skie	Białysto k	Łomża	Suwałki	BIA	BAU	BBI	BGR	BHA	BKL	BLM	BMN	BSE	BSI	BSK	BSU	BWM	BZA
1	411004_Technik prac biurowych S	503	77	31	0	36	4	33	58	0	27	6	23	2	47	49	14	0	46
2	522301_Sprzedawca S	441	7	14	0	2	49	35	48	44	32	3	20	14	21	60	12	32	48
7	334306_T. administracji S	69	9	7	0	2	0	1	4	0	16	6	17	4	0	0	3	0	0
8	325905_Opiekunka dziecięca S	58	0	0	0	9	2	1	2	1	2	0	0	9	6	5	5	10	6
10	514101_Fryzjer S	52	7	1	1	2	2	2	10	0	5	0	1	1	4	7	7	1	1
18	512001_Kucharz S	28	1	1	0	0	0	0	5	4	0	0	1	6	1	3	1	2	3
19	723103_Mechanik poj. samochodowych S	27	2	0	0	0	5	0	0	1	1	0	2	0	4	2	1	4	5
20	513101_Kelner S	26	1	0	0	0	3	3	9	0	3	0	0	0	1	0	4	0	2
Ogółem (staże)		3779	420	122	4	123	199	264	355	197	285	33	141	274	202	464	202	242	252

Oferty pracy w województwie podlaskim w przekroju sekcji

Województwo podlaskie			
2012		2011	
N	%	N	%

Kod i nazwa sekcji PKD 2007

C Przetwórstwo przemysłowe	4809	8,4-	5087	9,0+
G_Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3870	6,8-	4398	7,8+
F_Budownictwo	2773	4,8-	4412	7,8+
K_Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2754	4,8	2413	4,3-
J_Informacja i komunikacja	2035	3,6	1690	3,0-
P_Edukacja	1286	2,2-	1508	2,7+
M_Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1135	2,0	818	1,4-
T_Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1127	2,0	1068	1,9
I_Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	972	1,7-	1246	2,2+
N_Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	847	1,5	710	1,3-
H_Transport i gospodarka magazynowa	823	1,4-	1262	2,2+
S_Pozostała działalność usługowa	412	0,7	361	0,6
D_Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektr., gaz, parę wodną, gorącą wodę i po- wietrze do układów klimatyzacyjnych	311	0,5	245	0,4-
Q_Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	270	0,5-	574	1,0+
A_Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	243	0,4	248	0,4
R_Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	205	0,4-	259	0,5+
L_Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.	166	0,3	158	0,3
O_Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	82	0,1-	376	0,7+
E_Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	43	0,1	53	0,1
B_Górnictwo i wydobywanie	37	0,1	62	0,1
Sekcja nieidentyfikowana	22040	57,7	20602	52,2

**Zestawienie podaży (absolwenci i
bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy)
w grupie zawodów kształconych najliczniej
w województwie podlaskim**

Zestawienie podaży (absolwenci i bezrobotni) oraz popytu (oferty pracy) w grupie zawodów kształconych (o liczbie absolwentów < 100) cechujących się w 2012 roku największą szansą na podjęcie zatrudnienia

---

**Zestawienie zawodów deficytowych,
zrównoważonych i nadwyżkowych
w województwie podlaskim**

Wojewódzki Urząd Pracy
w Białymstoku

zmień rozmiar: [A](#) [A](#) [A](#) [kontrast](#) [Mapa serwisu](#)

Znajdź w serwisie...

Szukaj

Strona główna

Aktualności

Wizytówka projektu

Analizy, badania, prognozy projektowe

Partnerzy

Kontakt

Województwo i powiaty w liczbach

Generator map i wykresów obejmujący tematyczne zbiory danych statystycznych charakteryzujących sytuację w województwie podlaskim i jego powiatach w obszarach: gospodarka, rynek pracy, edukacja, pomoc społeczna.

[Dowiedz się więcej](#)

Województwo i powiaty w liczbach

Podlaski monitor płac

Wyszukiwarka publikacji

Podlaska mapa kształcenia

Zawody przyszłości

MONITORING THE YOUTH SITUATION
WITHIN THE LABOUR MARKET NEWS

Newsletter

Chcesz otrzymywać informacje o nowych raportach na swój e-mail?
Zaprenumeruj nasz biuletyn!

Zapisz

- [Dowiedz się więcej o newsletterze](#)
- [Polityka ochrony prywatności](#)

luty 2013 r. w woj. podlaskim: stopa bezrobo

Raporty i dane

Raporty i dane

Popyt na pracę i szanse na podjęcie pracy w woj. podlaskim

Bogate zestawienia statystyczne prezentujące dane w zakresie popytu na pracę, podaży pracy, szans na znalezienie zatrudnienia w zawodzie, poszukiwanych kwalifikacji i kompetencji oraz profili zawodowych poszukiwanych pracowników. Dane prezentowane są zarówno dla województwa podlaskiego jak i jego poszczególnych powiatów: 14 ziemskich i 3 grodzkich.

▶ [Analizy 2012](#)

▶ [Analizy 2011](#)

Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji

Raporty przedstawiające analizę popytu i podaży pracy w woj. podlaskim w ujęciu regionalnym i lokalnym. Wynikiem badania jest swoista mapa zawodów i kwalifikacji wraz ze wskazaniem zawodów i kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim.

- ▶ [Publikacje 2012](#)
- ▶ [Publikacje 2011](#)
- ▶ [Publikacje 2010](#)
- ▶ [Publikacje 2009](#)

Zawody przyszłości

Badanie wykorzystuje opracowane specjalnie na jego potrzeby narzędzie internetowe. Pozwala ono na ściąganie ofert pracy z rynków brytyjskich i amerykańskich. Pozyskane oferty anglojęzyczne są tłumaczone i klasyfikowane we wspomnianym narzędziu. Zastosowana w rozwiązaniu metodyka oparta jest na analizie trendów światowych. Główną korzyścią z informacji pozyskanych w ramach badania jest możliwość śledzenia światowych trendów w zakresie zapotrzebowania na konkretne zawody, kwalifikacje i umiejętności.

- ▶ [Publikacje 2012](#)

Podlaski Absolwent

Wyniki badań zawierające analizę losów zawodowych absolwentów podlaskich szkół ponadgimnazjalnych oraz wyższych. Przedstawiają analizy ścieżek zawodowe podlaskich absolwentów, oceniają w jakim zakresie szkoły przygotowują do pracy, formułują rekomendacje dla podmiotów edukacji i rynku pracy w zakresie pożądanych zmian w ofercie edukacyjnej i programowej.

- ▶ [Publikacje 2012](#)
- ▶ [Publikacje 2011](#)
- ▶ [Publikacje 2009](#)

Kluczowe Sektory Województwa Podlaskiego

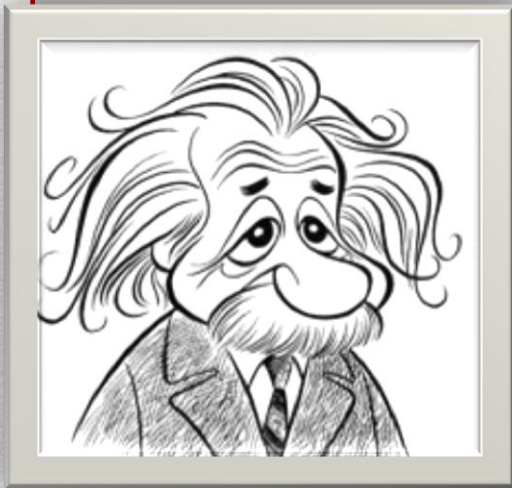

Wyniki badań kluczowych sektorów gospodarki województwa podlaskiego. Opracowania zawierają analizy stanu obecnego jak również prognozy rozwoju sytuacji w badanych sektorach. Formułują wnioski i rekomendacje skierowane do podmiotów gospodarki województwa, których realizacja mogłaby przyczynić się do rozwoju badanego obszaru.

- ▶ [Publikacje 2012](#)
- ▶ [Publikacje 2011](#)
- ▶ [Publikacje 2010](#)
- ▶ [Publikacje 2009](#)

„Nie wolno lekceważyć predyspozycji ucznia do określonego zawodu, zwłaszcza że wykształcają się one zazwyczaj już w bardzo wczesnym wieku - pod wpływem uzdolnień własnych, przykładu członków rodziny i innych okoliczności”.

Albert Einstein

Podsumowanie

Dziękuję za uwagę

Edyta Dąbrowska

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

edyta.dabrowska@wup.wrotapodlasia.pl

Tel. 85 74 97 246

